

TALKA KALBAI IR TAUTAI

Valstybinės lietuvių kalbos komisijos pirmininkui p. Audriui Antanaičiui
Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministrei p. Jurgitai Petrauskienei
Valstybinės kalbos inspekcijos viršininkui p. Donatui Smalinskui

2018-08-28, Nr. 3

Dėl lietuvių kalbos tarties ir kirčiavimo mokymo

Problema

1. Pastaruoju metu žiniasklaidoje padaugėjo paniekinančių pasisakymų dėl taisyklingos lietuvių kalbos tarties ir kirčiavimo, agituojama šiuo aspektu visiškai nereglamentuoti bendrinės kalbos. Viešosios lietuvių kalbos tartis ir kirčiavimas kontroliuojamas tik radijuje ir TV (Valstybinė kalbos inspekcija retkarčiais įvertina žurnalistų kalbą, praneša apie rezultatus).
2. Mokyklose smarkiai sunyko tarties ir kirčiavimo mokymas, nes per brandos egzaminą nei tartis, nei kirčiavimas, tuo labiau teorinės šios srities mokinių žinios nėra vertinamos, todėl per pamokas skiriama labai mažai dėmesio arba neskiriama jokie. Praktiškai tarties ir kirčiavimo pagal dabartines programas ir iš dabartinių vadovėlių mokoma labai nedaug tiek mokyklose lietuvių, tiek ir nelietuvių dėstomąja kalba.
3. VLKK savo puslapyje retkarčiais paskelbia tarties ir kirčiavimo reglamentavimo pakeitimus (paprastai leidžiama daugiau kirčiavimo variantų arba sukeičiamas vietomis rekomenduojamų variantų eiliškumas), bet tų sprendimų sklaida visuomenėje labai nežymi. Labai pasigendama galimybės prieinamai ir suprantamai sužinoti su tartimi ir kirčiavimu susijusių klausimų atsakymus internetu, nėra interaktyvių mokymo ir informavimo priemonių.
4. Lietuvių kalbos mokomasi ir kaip antrosios (ar trečiosios) – jos mokosi tiek emigrantų vaikai užsienyje, tiek imigrantai Lietuvoje, todėl daugeliu atvejų naudojamosi nuotoliniu mokymu, bet dar stinga patrauklių ir šiuolaikiškų, ypač elektroninių, mokymo priemonių.

Lietuvos Respublikos piliečių asociacija „Talka kalbai ir tautai“. Kodas 304706956

El. paštas: asociacija@talkakalbaiirtautai.lt Tel. +370 698 30925, adr.: Europos parko g. 302, Vilniaus r. sav.

Atsiskaitomoji sąskaita: LT52 7044 0600 0819 0327 SEB banke

Tarybos nariai: Gintaras Karosas Kazimieras Garšva Gintaras Songaila Nijolė Balčiūnienė Laisvūnas Šopauskas
Vytautas Sinica Jonas Vaitkus Robertas Grigas Jonas Vaiškūnas Mindaugas Karalius Gediminas Storpirstis Jonas Kauneckas
Jonas Burokas Romas Pakalnis Monika Morkūnaitė Dalius Stancikas Laimutė Kalėdienė Algirdas Endriukaitis

Atsakomybė

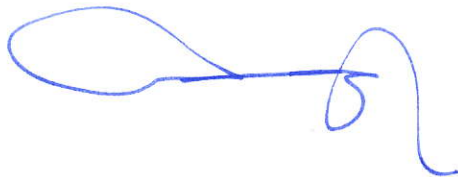
Minėtų tarties ir kirčiavimo problemų sprendimas yra VLKK, Valstybinės kalbos inspekcijos ir Švietimo ir mokslo ministerijos reikalas.

Siūlymo esmė

1. Siūlome inicijuoti plačią diskusiją su visuomene, mokslininkais ir mokytojais tarties ir kirčiavimo reglamentavimo ir mokymo klausimais.
2. Aptarti dabartinę tarties ir kirčiavimo mokymo bei kontrolės padėtį.
3. Po diskusijų VLKK priimti nutarimą dėl lietuvių kalbos ir kirčiavimo reglamentavimo bei mokymo.

Pagarbiai,

Pirmininkas

Gintaras Karosas